

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY I SOCJOLOGICZNY

ORGAN WYDZIAŁU PRAWNO-EKONOM. UNIwersYTETU
I WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W POZNANIU

POŚWIĘCONY NAUCE I ŻYCIU
PRAWNEMU I GOSPODARCZEMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WYCHODZI W PIERWSZYM MIESIĄCU KAŻD. KWARTAŁU

REDAKTOR NACZELNY
I KIEROWNIK DZIAŁU PRAWNICZEGO
PROF. DR. ANTONI PERETIATKOWICZ

KIEROWNICY DZIAŁÓW
EKONOMICZNEGO: DR. ST. ROSIŃSKI // SAMORZĄDO-
WEGO: DR. J. HUBERT // SOCJOLOGICZNEGO: PROF. DR.
J. ST. BYSTRON, PROF. DR. CZ. ZNAMIEROWSKI I DR. T.
SZCZURKIEWICZ // SĄDOWNICTWA: SĘDZIA SĄDU NAJ-
WYŻSZEGO W. MISZEWSKI

ROCZNIK DWUNASTY
PIERWSZE PÓŁROCZE 1932

1 9 P O Z N A Ń 3 2

SKŁAD GŁÓWNY: KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA
ODBITO W ROLNICZEJ DRUKARNI I KSIĘGARNI NAKŁADOWEJ

KOMITET

REDAKCYJNY:

Dyr. Adamczewski, + X. Prof. Adamski, Dr. Barciński, J. Bargiel, Dr. Baumgarten, Dr. Begale, Prez. Belżyński, Dyr. Biskupski, Prok. Błęszyński, Prof. Dr. Bossowski, Dyr. Brzeski, Prof. Dr. Brzeski. Prof. Dr. Caro, St. Czarnowski, Prof. Daszyńska-Golińska, Dr Dbalowski, Dr. J. K. Gidyński, Prof. Dr. Glaser, Prof. WL Grabski, Dyr. Hebda, Prof. Horoszkiewicz, Dr. Janicki, Dr. Jedlicki, Prof. Dr. Kasznica, Dr. R. Knapowski, Dr. Leżański, Prof. Dr. Lisoviski, Prof. Dr. J. Makowski, Prof. Dr. Nadobnik, Prof. Dr. Ohanowicz, Dr. Wl. Orski, A. Ostrowski, Dr. Paczkowski, C. Podleski, Dr. Porowski, J. Prokopowicz, Prez. Ratajski, Dr. Rosiński, Prof. Dr. Rutkowski, Dyr. Samulski, Prof. Dr. Silnicki, Dr. Slawski, Dr. Skórny, Prof. Dr. Stelmachowski, Prof. Dr. Sulkowski, W. Świącicki, Prof. Dr. A. Szymański, W. Trampler, Rad. J. Typiak, Prof. Dr. Wasiutyński, Dyr. Waszyński, St. Warchol, Rad. J. Wengierow, Prof. Dr. Winiarski, Prof. Dr. Wojciechowski, Prez. Wyrzykowski, Prof. Dr. S. Zaleski, Rad. Z. Zaleski, Prof. Dr. Znaniecki.

Sekretarz Redakcji i Redaktor odpowiedzialny

magister praw Marja Zakrzewska

Przy oprawie zeszytu 1—2 w jeden tom, należy usunąć kartę tytułową oraz wykaz treści poszczególnych zeszytów, umieszczając natomiast poniższy wykaz treści wraz z kartą tytułową za I półrocze 1932

Treść rocznika dwunastego

Pierwsze półrocze 1932.

I. ARTYKUŁY	Strona
Bossowski Józef Jan prof.: Kilka słów w sprawie Józefa Jakubowskiego.	54*
Bukowiecki Stanisław, prezes Prok. Gen.: Z rozmyślań nad sprawą procesów konfiskacyjnych	1*
Heydel Adam, prof.: Czy kryzys światowy jest kryzysem teorii Say'a	16*
Konstytucja Rzeszy a prawa mniejszości	11*
Makarewicz Juliusz, prof.: Zasady polskiego kodeksu karnego	41*
Sitnicki Zygmunt, wiceprezes S. O.: Odpowiedzialność karna prezydenta Rzeczypospolitej.	57*
Szymański Antoni. X. prof.: Stolica Apostolska o odrodzeniu porządku społecznego.	26*
Taylor Edward, prof.: Uwagi o polskiej polityce pieniężno-kredytowej	67*
Tymieniecki Kazimierz, prof.: Badania dziejów społecznych i gospodarczych	86*
Znaniński Florjan, prof.: Kultura amerykańska	36*

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

A. DZIAŁ PRAWNICZY

Balfour: Chapters of Autobiography (rec. Br. Bouffall)	6
Barthélémy J.: La crise de la démocratie contemporaine (rec. prot. A. Peretiatkowicz)	1
Batawia Stanisław: Wstęp do nauki o przestępcy (rec. dr. T. E. Kuczma)	257
Belgique	2
Bernhard L.: Der Staatsgedanke d. Faschismus	5
Bouffall Br.: Układy Laterańskie (rec. prof. J. Makowski)	30
Buszyński M. i Matzner B.: Polskie ustawodawstwo wojskowe II (rec. Dr. J. Pogonowski)	2
Ciz: Ustawa inwalidzka (rec. J. dr. Pogonowski)	9

Dworzak Ludwik. Stan cywilny jako przedmiot ochrony karnej (rec. dr. T. E. Kuczma)	261
Fay B.: Franklin, the apostle of modern times (rec. Br. Bouffait)	7
Feliński M.: Ukraińcy w Polsce odrodzonej (rec. dr. A. Krysiński)	33
Grynsztein J. i Kerner Ig.: Przepisy o organizacji gmin wyznaniowych (rec. St. Szaniecki)	11
Gołąb St. i Wusatowski Z.: Kodeks postępowania cywilnego (rec. prof. Br. Stelmachowski)	282
Grzybowski Stefan M.: Autorskie prawo (rec. dr. J. Górski)	281
Habicht M.: Post-war treaties for the pacific settlement of international disputes (rec. prof. J. Makowski)	44
Halban L.: Pakta Lateraneńskie (rec. prof. J. Makowski)	33
Hippel Robert, Prof. Dr.: Deutsches Strafrecht (rec. prof. J. J. Bossowski)	270
Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej. Sekcja prawa karnego (rec. prof. J. J. Bossowski)	263
Kürbis Fr.: Die osteuropäischen Staaten: Polen, Litauen, Lettland, Estland, als Staats- u. Wirtschaftskörper (rec. prof. St. Starzyński)	5
Langrod J. St.: Res iudicata w prawie administracyjnym (rec. prez. S. Mravincsics)	13
Locard Edmond: Traité de Griminalistique. Les empreintes et les traces dans l'enquête criminelle (rec. prof. J. J. Bossowski)	267
Lubomirski St.: Statut Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej (rec. prof. J. Makowski)	33
Makarczyk Zb. M.: Les oligarchies modernes (rec. prof. M. Starzewski)	2
Makowski J.: Prawo międzynarodowe, cz. I i II (rec. W. Polek)	35
Mirkine-Guetzévitch B.: Les nouvelles tendances du droit constitutionnel	4
Piasecki A.: Zagadnienie Senatu Polski współczesnej	1
Piasecki Wł. i Korzonek J.: Kodeks postępowania cywilnego (rec. prof. Br. Stelmachowski)	282
La Pologne et la Baltique (rec. dr. B. Stelmachowska)	41
Prudhomme A. i Palewski J. P.: Ochrona własności prywatnej osób, które w wyniku Traktatu wersalskiego nabyły polską przynależność państwową (rec. prez. K. Kierski)	83
Peretiatkiewicz A.: Konstytucja Rzplitej Polskiej i ważniejsze ustawy polityczne uzupełnione statutem L. N., wyd. V.	1
Przepisy dotyczące pracy i opieki społecznej (rec. prez. S. Mravincsics)	13
Rabinowicz Leon: Le crime passionnel (rec. prof. J. J. Bossowski)	268

Rappaport Emil Stanisław: Zagadnienie sądu przysięgłych w Polsce (rec. prof. J. J. Bossowski)	265
Répertoire international de centres de documentation politique	4
Robinson H.: The development of the British Empire (rec. Br. Bouffał)	7
Rozenband Stefan, adwokat: Paserstwo (rec. prof. J. J. Bossowski)	265
Sanderson W.: That which was lost. A treatise on free Mansory and the English Mistery (rec. Br. BouffaH)	7
Steed W.: The real Stanley Baldwin (rec. Br. BouffaH)	8
Sukiennicki W.: Pruska polityka kolonizacyjna na ziemiach polskich (rec. dr. J. Górski)	40
Szreter J. i Akerberg A.: Kodeks postępowania cywilnego (rec. prof. Br. Stelmachowski)	282
Szreter J. i Akerberg A.: Kodeks postępowania cywilnego (rec. W. Miszewski)	284
Waśkowski E.: System procesu cywilnego (rec. prof. Br. Stelmachowski)	282
Weryha Aleksander: Waloryzacja ubezpieczeń niemieckich w świetle polsko-niemieckiego układu waloryzacyjnego (rec. dr. Br. Helczyński)	281
Ziomek M.: Podział państwa dla celów administracji ogólnej z punktu widzenia potrzeb gospodarczych (rec. prof. J. Panejko)	14

Bibliografia

Prawo konstytucyjne i administracyjne	16
Prawo karne, proces karny i inne nauki kryminologiczne	271

B. DZIAŁ EKONOMICZNY

Badania nad opłacalnością gospodarstw włościńskich w roku gosp. 1928/29 (rec. dr. T. Kłapkowski)	300
Badania nad opłacalnością gospodarstw włościńskich w roku gosp. 1929/30 (rec. dr. T. Kłapkowski)	300
Bernhardt W.: Przepisy o podatku dochodowym dotyczące przedsiębiorstw prowadzących księgi handlowe (rec. prof. W. Skalski)	88
Bonvoisin: Repercussions démographiques de l'institution des allocations familiales professionnelles. Rzym 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	322
Daezyńsk-a-Golińska Z. Dr.: Stosunki ludności województwa lubelskiego (rec. R. Filasiewicz)	320
Farbman Michał: Plan Gospodarczy Sowietów (rec. prof. B. Brnckus)	286

Frankowska Leontyna i Modliński Eugenjusz: O organizacji i funkcjonowaniu instytucyj ubezpieczeń społecznych (rec. dr. J. Baumgarten)	350
Gini C. e Somogyi: Tavole Ammontare e sul Movimento della popolazione attraverso il tempo. Rzym 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	322
Hersch L.: Situation sociale et natalité d'après des statistiques de la ville de Paris. Rzym 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	322
La Hiérarchie catholique et le problème social (rec. X. dr. Roszkowski)	.82
Kostanecki J.: Polityka dyskontowa Banku Angielskiego (rec. dr. H. Nowak)	.69
King R. H.: Principles of Banking, Currency and Foreign Exchange (rec. dr. St. Janicki)	316
Konieczny Fr.: Księgoznawca w życiu gospodarczym, w ustawodawstwie i wymiarze sprawiedliwości (rec. prof. W. Skalski)	87
Korowicz Henryk: Polityka handlowa (rec. St. Wyrobisz)	303
Kruszewski Stanisław: Majątek Państwa Polskiego według stanu na dzień 1-go stycznia 1927 roku (rec. prof. A. Krzyżanowski)	333
Krzeczkowski K.: Rozwój Ubezpieczeń Publicznych w Polsce, T. I (rec. dr. J. Baumgarten)	.75
Krzyżanowski Adam: Polityka i Gospodarstwo (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	289
Krzyżanowski Adam: Teorja i polityka oszczędności (rec. St. Wyrobisz)	312
Lefebure-Dibon Paul: L'évolution de la familie. Rzym 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	322
Marsal François: L'influence de la législation sur le développement de la population. Rzym 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	322
Mill John Stuart: Autobiografia (rec. dr. St. Rosiński)	291
Mitchell Wesley C: Der Konjunkturzyklus (rec. B. Obszyński)	291
Pamiętnik Zjazdu fachowo-rolnicz. (rec. prof. L. Waściszakowski)	57
Pięć lat na froncie gospodarczym (rec. Z. Pietkiewicz)	45
Ponikowski W.: Wzór obliczania kosztów wytwórczych w gospodarstwie wiejskiem (rec. prof. St. Moszczeński)	53
Saryusz-Zaleski W.: Dzieje przemysłu w b. Galicji 1804—1929 (rec. prof. J. Rutkowski)	48
Schattenstein W. J.: Die theoretischen Grundlagen d. polnischen Einkommensteuerbilanz (rec. prof. Ig. Czuma)	76

Schimmel Jerzy: Domy na przedmieściach Łodzi w 1929 r. (rec. dr. Ł. Rosiński).	305
Die Soziale Frage und der Katolizismus (rec. X. dr. Roszkowski).	331
Soinogyi S. e Veronese G.: La Natalità et le Professione nella distribuzione territoriale in Italia. Roma 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska).	322
Sowiński M.: Koszty produkcji wytwórców rolniczych (rec. dr. T. Konopiński).	60
Sprawozdanie Centralnego Związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów 1930 r. (rec. St. Czarnowski).	64
Tyrowicz M.: Jan Tyssowski. Dyktator Krakowski r. 1846 (rec. dr. W. M. Kniat).	296
Vulhopp Tilla: Le développement de la population belge depuis 1830. Rzym 1931 (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska).	322
W trosce o naszą przyszłość	68
Wawelberg Michał: Bezrobocie i hiperprodukcja (rec. prof. A. Krzyżanowski).	330
Wojciechowski St.: Organizacja zbytu produktów rolniczych (rec. dr. T. Kłapkowski).	84
Würzburger Eugen: De l'influence de la guerre mondiale sur le mouvement de la population. Rzym 1931.	322
Zarębski Fr.: Stan faktyczny przymusowych ubezpieczeń od ognia w Polsce (rec. dr. Ł. Rosiński).	75

Bibliografia

Teorja ekonomji politycznej, historja nauki ekonomji, specjalne rozprawy teoretyczne, encyklopedje, podręczniki, ogólna polityka ekonomiczna	46,	296
Historja gospodarstwa społecznego	52,	299
Polityka agrarna, rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, myśliwstwo	61,	302
Gójnictwo, przemysł, budownictwo, rzemiosło	65,	306
Handel, polityka handlowa i komunikacja	67,	309
Skarbowość, zagadnienia kredytowe, walutowe, bankowe i ubezpieczeniowe	77,	317
Statystyka, polityka ludnościowa, wychodźstwo, geografja gospodarcza, gospodarka światowa	79,	326
Praca i opieka społeczna	82,	333
Spółdzielczość, organizacja pracy	86,	335
Umiejętności handlowe	89,	336

C. DZIAŁ SAMORZĄDOWY

Kalendarz samorządowy na rok 1932 (rec. dr. Wł. Dalbor)	342
Kühn K.: Zarys programu i metod pracy samorządu ziemskiego (rec. rad. P. Typiak)	90
Pietkiewicz Zenon: Apropozycja miast w dawnych czasach (rec. St. Zbrożyna)	342
Rocznik Statystyczny m. st. Warszawy za rok 1922 (rec. St. Zbrożyna)	348
Staryszak Józef: Prawo nadzoru nad administracją samorządową w Polsce (rec. rad. P. Typiak)	338
Staryszak Józef: Prawo gminne samorządnej wsi w Polsce (rec. rad. P. Typiak)	334
Strzelecki J.: Zarys organizacji województwa stołecznego (rec. rad. P. Typiak)	91
Strzelecki J.: Reforma podziału administracyjnego okręgu przemysłowego nadreńsko-westfalskiego (rec. rad. P. Typiak)	92
Związek Miast Polskich: Opinie i uwagi na temat zmiany ustroju samorządu terytorialnego (rec. Z. Zaleski)	340

Bibliografia

I. Samorząd terytorjalny

Teorja, historja, specjalne rozprawy teoretyczne, zagadnienia ustrojowe, organizacja, sprawy urzędnicze, ogólna polityka komunalna	44,	344
Przedsiębiorstwa komunalne, zakłady użyteczności publicznej, szkolnictwo, opieka i szpitalnictwo, budownictwo komunalne	96,	347
Finanse komunalne, polityka finansowa, budżety, ogólna gospodarka komunalna	97,	350

II. Samorząd gospodarczy i samorząd pracy

Teorja, historja, specjalne rozprawy teoretyczne, Izby gospodarcze, Izby pracy	98,	352
--	-----	-----

D. DZIAŁ SOCJOLOGICZNY

Bystroń J. St.: Socjologia (rec. prof. Cz. Znamierowski)	99
Hertz A.: Ludzie i Idee (rec. prof. Cz. Znamierowski)	99
Kingman N. i Dusmenil de Gramacont M.: De Luther à Wagner (rec. prof. Cz. Znamierowski)	121
Sorokin p. a. Zimmerman: Principles of rural-urban-sociology (rec. Wł. Okiński)	363
Thompson S. Warren: Population problem (rec. St. Rychliński)	354

Bibliografia

Wydawnictwa zbiorowe. Podręczniki. Historia socjologii	100,	353
Metodologia. Zagadnienia graniczne.101,	353
Podłoże biologiczne. Warunki zewnętrzne.102,	356
Życie społeczne.103,	357
Ceny i typy.114,	365
Wytwory społeczne.119,	364
Varia123,	37i

III. PRZEGLĄD PRAWODAWSTWA

1. Polskie prawo skarbowe przez dr. R. Knapowskiego:		
I Budżet		371
II. Wydatki		375
III. Dochody.		379
IV. Kredyt publiczny.		417
2. Kronika ustawodawcza127,	419

IV. SĄDOWNICTWO

A. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) przez St. Zaleskiego.129,	425
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór austriacki) przez J. Prokopowicza.155,	437
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór pruski) przez St. Błęszyńskiego.159,	441
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) przez W. Miszewskiego.171,	455
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór austriacki) przez dr. W. Dbałowskiego.176,	460
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór pruski) przez W. Tramplera.183,	466
Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego przez dr. Wł. Orskiego.186,	468

B. INNE SPRAWY SĄDOWE

Kilka uwag o stanowisku prawnem adwokatury, przez W. Miszewskiego	199
Urząd komornika na tle przyszłej ustawy egzekucyjnej, przez W. Miszewskiego	483
Niemieckie prac? kodyfikacyjne w zakresie ustawy karnej, przez prof. J. J. Bossowskiego.	486

V. KRONIKA

A. KRONIKA GOSPODARCZA

Rolnictwo, przez A. Ostrowskiego	196
Handel, przez B. Stypińskiego	202, 211
Przemysł i górnictwo, przez St. Czarnowskiego	490
Stosunki walutowe i bankowe, przez St. Warchoła	497
Spółdzielczość, przez J. Bargiela	501

B. KRONIKA SOCJALNA

Opieka społeczna, przez dr. Z. Grzegorzewskiego	220
Ubezpieczenie, społeczne, przez dr. J. Baumgartena	503

C. KRONIKA SAMORZĄDOWA

Samorząd ziemski, przez rad. P. Typiaka	512
Samorząd miejski, przez dyr. M. Porowskiego	514

VI. MISCELLANEA

Ś. p. A. Kraushar	225
Ś. p. J. Beck	227.
Ś. p. prof. Józef Brzeziński, przez A. Vetulaniego	519
Ś. p. Feliks Ochimowski	520
Ś. p. Ignacy Biskupski, przez C. Podleskiego	520
Ś. p. prof. dr. Bortkiewicz, przez O. Langego	521
Z Komisji Kodyfikacyjnej	525
Ze stałej Delegacji Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych:	
I. Odczyt o projekcie prawa małżeńskiego — prof. Lutostański	226
II. Referat o projekcie kodeksu karnego—prof. W. Makowskiego	231
III. Projekt ust. o społ. z ogr. odp. — prof. A. Cheł- mońskiego	527
Polemika: 1. (prof. St. Moszczeński — W. Skrzywan).	234
2. (prof. E. Taylor — prof. A. Heydel).	530
3. (dr. Eug. Boss — J. Wengierow).	536
Nadanie doktoratu honorowego prof. Abrahamowi	240
Pierwszy Zjazd Prawników państw słowiańskich w Bratisławie w 1933 r. 214,	547
Ze Związku Adwokatów Polskich we Lwowie	216
Nauki ekonomiczno-społeczne w polskich szkołach akademickich przez prof. St. Rosińskiego	246

Reforma studjów prawniczych przez A. Peretiatkowicza	542
Z Towarzystwa prawa międzynarodowego	543
IV. Międzynarodowa konferencja Unifikacji prawa karnego	544
Zagadnienia ekonomiczne na XX. Sesji Międzynarodowego Instytutu Sta- tystycznego przez dr. St. Rosińskiego	547
The econometric Society przez dr. St. Rosińskiego	548
Międzynarodowy Kongres badań ludnościowych w Rzymie przez E. Rosseta	550
Nagroda im. K. Witenberga	555
Wyższy kurs dziennikarski w Poznaniu	555
Fundusz wydawniczy „Ruchu”.	249, 555

VII. PRZEGLĄD CZASOPISM OBCYCH

Dział prawniczy	250
Dział ekonomiczny	253